

Заклучения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно свободата и плурализма на медиите в цифровата среда

(2014/С 32/04)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВАТА НА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ, ЗАСЕДАВАЩИ В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА,

КАТО ОТБЕЛЯЗВАТ, ЧЕ:

1. Свободата и плурализмът на медиите са основни ценности, заложи в Хартата на основните права на Европейския съюз. Те са важен стълб на демокрацията, тъй като медиите играят значима роля за осигуряване на прозрачност и отчетност и оказват влияние върху общественото мнение и участието и приноса на гражданите в процесите на вземане на решения;
2. През последните години в Европейския съюз се наблюдават редица предизвикателства по отношение на свободата и плурализма на медиите. Те включват въпроси, които са предмет на съдебни дела, официални разследвания, доклади на Европейския парламент и неправителствени организации, както и на национални и европейски парламентарни дебати;
3. Прозрачността по отношение на собствеността на медиите и източниците им на финансиране е от първостепенно значение за гарантиране на свободата и плурализма на медиите;
4. Осигуряването на защита на журналистите от неправомерно влияние е от ключово значение за гарантиране на медийната свобода и придобива още по-голяма актуалност в условията на икономическа криза и трансформиране на медийния сектор;
5. Осигуряването на адекватна защита на журналистическите източници е ключов елемент на медийната свобода;
6. Директивата за аудиовизуалните медийни услуги, която е регулаторната рамка за аудиовизуалните медийни услуги в ЕС, допринася за укрепването на свободата и плурализма на медиите. Компетентните регулаторни органи в областта на аудиовизията в държавите членки играят основна роля за прилагането на тази рамка;
7. Комисията финансира редица проучвания, доклади, проекти и координира дейности в областта на свободата и плурализма на медиите;
8. Съветът на Европа развива много важна дейност в областта на свободата и плурализма на медиите. В този смисъл в Меморандума за разбирателство от 2007 г. между Съвета на Европа и Европейския съюз свободата на изразяване и свободата на информацията се посочват сред общите приоритети и основните области на сътрудничество между двете организации;

9. Интернет улеснява достъпа до информация и предоставя на гражданите нови възможности за участие, дискусии и съставяне на мнение. Макар това да допринася за свободата на изразяване и да стимулира плурализма на мнения, поражда се нови предизвикателства, свързани с начина, по който хората получават информация и я оценяват. Следва да бъде отделено специално внимание на отрицателните последици, които могат да произтекат както от прекомерната концентрация в сектора, така и от затвърждаването на доминиращите позиции на играчите, контролиращи достъпа до съдържание;

10. Предвид глобалния характер на интернет тези въпроси не могат да се вметят в географски определени граници.

ПОСТИГАТ СЪГЛАСИЕ, ЧЕ:

11. Високото равнище на независимост и плурализъм на медиите е от първостепенно значение не само за демокрацията, но допринася и за повишаването на икономическия растеж и за неговата устойчивост;
12. Съветът на Европа играе важна роля за определяне на стандартите за свободата и плурализма на медиите и затова сътрудничеството с тази организация следва да продължи и да се доразвива;
13. Гражданите трябва да имат лесен достъп до информацията за собствеността на дадена медия, както и за други структури или лица, които имат полза от тази собственост, за да могат да направят осведомена преценка на предоставяната информация. В това отношение медийната грамотност играе важна роля;
14. Сътрудничеството и обменът на добри практики между регулаторните органи в областта на аудиовизията и другите компетентни органи допринасят за функционирането на единния пазар на ЕС и за отворения и плуралистичен медийен пейзаж;
15. Гарантирането на високи равнища на свобода и плурализъм на медиите е от първостепенно значение за това ЕС да се ползва с доверие при преговорите с присъединяващите се държави и на международните форуми.

ПРИВЕТСТВАТ:

16. Зелената книга на Комисията „Подготовка за един напълно интегриран аудио-визуален свят“⁽¹⁾.

ВЗЕМАТ ПОД ВНИМАНИЕ

17. Независимия доклад на Групата на високо равнище относно свободата и плурализма на медиите⁽²⁾ и доклада на Форумата за бъдещето на медиите⁽³⁾.

⁽¹⁾ Док. 8934/13 — COM(2013) 231 final.

⁽²⁾ <http://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/digital-agenda/files/HLG%20Final%20Report.pdf>

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/information_society/media_taskforce/doc/pluralism/forum/report.pdf

ПРИКАНВАТ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ:

18. Да гарантират независимостта на своите регулаторни органи в областта на аудиовизията;
19. Да вземат подходящи мерки за осигуряване на действителна прозрачност по отношение на собствеността на медиите;
20. Да вземат подходящи мерки за закрила на правото на журналистите да защитават източниците си и за предпазване на журналистите от неправомерно влияние;
21. В зависимост от националните условия, да вземат подходящи мерки за предотвратяване на възможните отрицателни последици от прекомерната концентрация на медийната собственост.

ПРИКАНВАТ КОМИСИЯТА, В РАМКИТЕ НА ОБЛАСТИТЕ И НА КОМПЕТЕНТНОСТ:

22. Да продължи да подкрепя проекти, насочени към по-добра защита на журналистите и медийните професионалисти;
23. Да продължи да подкрепя независимия инструмент за мониторинг, с помощта на който се оценяват рисковете за

плурализма на медиите в ЕС (обсерватория за медиен плурализъм), въведен от Европейския институт във Флоренция, и да насърчава по-нататъшното му използване от държавите членки и всички заинтересовани страни;

24. Да засили сътрудничеството между регулаторните органи на държавите-членки в областта на аудиовизията чрез действия от незаконодателно естество⁽¹⁾ и да насърчава добрите практики, свързани с прозрачността по отношение на собствеността на медиите;
25. Да прави оценка на ефективността на тези мерки с оглед обмисляне на необходимостта от предприемане на по-нататъшни действия.

ПРИКАНВАТ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ:

26. Да защитават, насърчават и прилагат ценностите, заложи в Хартата на основните права на ЕС, и в този смисъл да предприемат действия спрямо предизвикателствата пред свободата и плурализма на медиите в целия ЕС при пълно спазване на принципа на субсидиарност.

⁽¹⁾ Комисията не е съгласна с израза „действия от незаконодателно естество“ и би предпочела формулировка с по-отворен характер.